

Og HAN er en soning for våre
synder, og det ikke bare for
våre, men også for
hele verdens.
1.Joh.2.2

Ved denne vilje er vi blitt
helliget ved at Jesu Kristi
legeme ble ofret én
gang for alle.
Heb.10.10

PÅ HJEMVEG

Nr 18 februar 2011 6. årgang

*Det gjelder å leve
i evigheten
og allikevel høre
stueuret slå.*

Søren Kierkegaard

*Må Himmelen
Gud velsigne
dette bladet slik
at noen ved disse
linjer kom inn på
hjemvegen og fikk
nåde til å vandre
der.*

*Velkommen
som leser!*

*Jesus Kristus er i går
og i dag den samme,
ja til evig tid.*

Hebr. 13:8.

På Hjemveg

Utgis av Evangelisk Luthersk Misjonslag.
Alle som oppgir navn og adresse
vil få bladet tilsendt gratis.
Gaver til bladet sendes kassereren (se nedenfor).
Landsstyret i ELM er ansvarlig for bladet.

Formann: Svein Mangelrød, Kveldsvik, 3282 Kvelde, Tlf.: 33 11 20 47
Nestformann: Arthur Salte, Saltevn. 185, 4340 Bryne, Tlf.: 51 42 88 01
Styremedlem: Jon Espeland, Svartfjell 24, 4625 Flekkerøy, Tlf.: 38 10 00 61
Styremedlem: Håvar Fjære, Åsrumvn. 447, 3220 Sandefjord, Tlf.: 33 11 08 31
Styremedlem Olaf Andrè Klavenæs, Raveien 245 C, 3220 Sandefjord, Tlf: 92 286 453
1. varamann Ragnvald Lende, Torland, 4365 Nærbø, Tlf.: 51 43 34 88

Melding ang. abonnement, oppsigelse og adresseforandring
sendes ekspedisjonen ELM, Postboks 51, 3246 Sandefjord.
Tlf.: 33 11 08 31 / 901 95 618 / hafja@online.no

Evangelisk Luthersk Misjonslag

- Misjonsorganisasjon ble grunnlagt høsten 2004.
- Den er et åndelig hjem og et arbeidslag for kristne venner som ønsker å utbre Bibelens budskap i Norge og på misjonsmarken.
- Organisasjonen har arbeid i Norge og Peru.
- Arbeidet grunnes på Den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og nedfelt i den evangelisk-lutherske trosbekjennelse og den rosenianske tradisjon.
- Misjonslaget ønsker å vandre på de gamle stier, slik at det evige frelsesord, gitt oss i Bibelen, om Jesus Kristus og ham korsfestet, må være sentrum og alfa og omega i Ordets utleggelse. Alle andre emner som Skriften og menneskelivet viser fram for oss, bør sees i lys av en sterk og klar forkynnelse av ordet om korset.

Formann:

Svein Mangelrød, Kveldsvik, 3282 Kvelde.
Tlf: 33112047 / 47022594. sveman@online.no

Kasserer:

Björg Løvås, Vragesv. 85, 4625 Flekkerøy.
Tlf: 38100526 / 90973599. bjorglov@gmail.com.
ELM's kontonr: 1638.21.01514.

Misj.sekr:

Jon Espeland, Svartfjell 24, 4625 Flekkerøy.
Tlf: 38100061 / 41304882.
jonesp@broadpark.no
Konto for gaver øremerket Peru: 3000.13.23454.
Konto for gaver øremerket Barnehjemmet Celsos minne: 1503.11.21849

Sekretær:

Håvar Fjære, Åsrumvn. 447, 3220 Sandefjord.
Tlf: 33110831 / 90195618. hafja@online.no

Hjemmeside for ELM: www.misjonslaget.no

Innhold

Møteserier og viktige arrangement	3
Innbydelsen av Asbjørn Mangelrød	4
Gaver	5
Levende gren av Kristoffer Høie.....	6
Dåpsregister	7
Et alvorlig møte av Håvar Fjære	8
Han tok min plass av Kristian Løvås	9
Bibelhelg på Norsjø 11. - 13. mars.....	10
Tro og troens frukter av Berit Fjære	11
Når Gud forsvinner av Jan Oscar Butterud.....	12
Sang gjennom tidene... av Inger Lise Mangelrød.....	14
Salomos Høysang av Olaf Klavenæs	16
Ved korsets fot.....	20

Møteserier og viktige arrangement

25. - 27. februar	Rena. Taler: Birger Mangelrød.
1. - 3. mars	Smøla. Taler: Tore Mangelrød.
4. - 10. mars	Trondheim. Taler: Tore Mangelrød.
15. - 17. april	(Palmehelga). Andebu/Sandefjord. Taler: Jon Espeland.
23. - 25. april	(Påske). Kvelde. Taler: Olaf Klavenæs.
29. april - 1. mai	Trondheim. Taler: Sigmund Fjære.
11. - 13. mars	Norsjø, Gvarv i Telemark. Bibelhelg. Se s 9.
17. - 19. juni	Flekkerøy. Ungdomsleir.
22. - 24. juli	Skrim, Kongsberg. Yngresleir.
22. - 24. juli	Norsjø, Gvarv. Barneleir.
7. - 10. juli	IMI-stølen, Oppdal. Sommerbibelskole.
4. - 7. august	Bygland vgs. Sommerbibelskole m/årsmøte.

Mer informasjon på www.misjonslaget.no

Innbydelsen

av Asbjørn Mangelrød, Kvelde

Lukas 14. 21-23: Da sa han til ham: Det var en mann som gjorde et stort gjestebud og innbød mange. Da tiden for gjestebudet var inne, sendte han sin tjener for å si til de innbudte: Kom, for nå er det ferdig. Men alle som èn begynte de å unnskylde seg. Den første sa til ham: Jeg har kjøpt en åker og må gå og se på den. Jeg ber deg: Ha meg unnskyldt. En annen sa: Jeg har kjøpt fem par okser, og går for å prøve dem. Jeg ber deg: Ha meg unnskyldt! Og en tredje sa: Jeg har tatt meg en hustru, og derfor kan jeg ikke komme. Da tjeneren kom tilbake, fortalte han sin herre dette. Da ble husbonden harm og sa til tjeneren: Gå i hast ut i byens gater og streder, og før hit inn de fattige og vanføre og blinde og lamme. Og tjeneren sa: Herre, det er gjort som du bød, og det er ennå rom. Da sa herren til tjeneren: Gå ut på veiene og ved gjerdene og nød folk til å komme inn, så mitt hus kan bli fullt.

Foranledningen til denne beretningen er at Jesus er bedt til en av de øverste fariseerne for å holde måltid. Og det er rundt bordet her at Jesus forteller dette.

Mannen som nevnes her, representerer Gud, som sender sin innbydelse ut. Den første innbydelsen gikk til jødefolket, Apg. 13:46.

På den tida fikk man gjerne en forespørsel om å komme til gjestebud noe tid i forveien. Og når alt var gjort i stand, kom det en innbydelse til, om at nå var det klart. Å avslå den andre innbydelsen var et grovt brudd på folkeskikk, en fornærmelse. Men det står at de unnskyldte seg alle som en. De ville ikke komme.

Sånn er det også med så mange i dag som er bedt til gjestebud hos Kongenes Konge. Gud i himmelen har gjort alt ferdig. Og i Himmelen er det god plass! Jesus har åpnet veien. I Åp. 22:17 står det: Ånden og bruden sier: Kom! Og den som hører det, la ham si: Kom! Og den som tørster, han får komme! Og den som vil, han får ta livets vann uforskyldt!

Ole Hallesby skriver at mange som er kommet til fortapelsen, hadde tenkt å omvende seg, bare ikke nå! De vil ikke sørge for sin sjel i dag, det blir utsatt. Og så har det blitt for seint for så mange.

I vers 21-23 i beretningen fra Lukas leser vi om tjeneren som ble sendt i hast ut, for å nøde folk om å komme inn til det store gjestebudet. Enda lyder innbydelsen om å komme inn. Har du tatt imot Jesus?

De som har tatt imot Jesus har også fått del i en nød. Da sa han til sine disipler: Høsten er stor, men arbeiderne få. Be derfor høstens herre at han vil drive arbeiderne ut til sin høst! Matt. 9:37-38. Jesus sa: Løft deres øyne og se markene, de er alt hvite til høst. Joh. 4:35. Ser vi det? De er hvite nå, kanskje ikke om to måneder. Noen har fått kall til å reise ut med evangeliet til de som aldri har hørt. Vi har misjonsarbeid i Peru. Må vi være med i bønn om at budskapet om Jesus må nå ut til alle folkeslag. Og at

kallet fra høstens herre må få lyde i våre forsamlinger! De fleste av oss har misjonsmarka her hjemme. Må vi be om å få være på den plassen Gud vil ha oss.

Sangboka nr 711:

*Et lite ord om Jesus, en vennlig utstrakt hånd,
Et lite ord om Jesus, velsignet av Guds Ånd.
Her gjelder ikke former, ei heller blomstersprog,
Et lite ord om Jesus, å, si det, si det dog!*

*Vi blir så små hos Jesus, det vil han vi skal bli,
Først da kan vi om Jesus det rette ord få si.
Da blir det ham alene og ikke meg og mitt,
Og hvis jeg så får tjene, da er det nåde blitt.*

*Det største ord om Jesus er Jesus, syndres venn.
Det beste ord om Jesus er dette ord igjen.
Det største og det beste, hva kan jeg mere si?
Gud, la vårt liv og feste kun dette ord få bli!*

Gaver

Landsstyret vil takke hjertelig for alle gaver som er kommet inn i året som ligger bak. Både små og store beløp bidrar til evangeliets fremme i millionbyen Arequipa i Peru, dvs. lønnsutgifter til evangelister og øvrige ansatte, løpende utgifter til radioarbeidet og barnehjemmets drift i samme by. Arbeidet her i Norge har også økt i omfang, og krever større beløp. Alt regnskap, kontor- og sekretærarbeid for virksomheten her i Norge utføres på dugnad, slik at beløpene som kommer inn kan gå uavkortet til såarbeidet i Herrens vingård. Landsstyret vil også takke spesielt for flere store gaver. Gud gav oss det vi trengte, og vi nedber Herrens signing over midlene. Regnskap legges fram på årsmøtet fredag 5. august på Bygland vgs.

Landsstyret

Levende gren

av Kristoffer Høie.

Johs. 15:1-2 og Rom. 2:28-29. Mel: Et navn blott jeg vet som forbliver.

Vår tro vi med munnen bekjenner,
men Gud, i vårt hjerte må se.
En synder til Jesus seg vender
Som levende gren på Guds tre.

Hva hjelper vår gjerning og bønn,
vår dåp og vår nattverd så skjønn,
når Gud i vårt hjerte oss ikke kan se
som levende gren på sitt tre.

Om vi Guds befaling er lydig,
Guds bud har jo hast og må ut,
hver gren uten liv er udyktig
tross villig til livsdagens slutt.

Vi kjemper for tro på Guds ordet,
for arbeid og bønn for Guds sak.
Kun levende gren dekker bordet
for synder, til Guds velbehag.

Hvor døde får livet i Jesus,
den levende gren bærer frukt.
Ved gjerning og vekst bort fra Jesus
blir levende tro utelukt.

*Bildet er av et maleri i forsamlingslokalet
Havly til Den indre Sjømannsmisjon i
Trondheim.*

Frykt ikke! Fra nå av skal du fange mennesker. Luk. 5.10

Dåpsregister

Evangelisk Luthersk Misjonslag har siden starten lagt til rette for at dåp kan finne sted i møtesammenhengen vår. De av foreldrene som ønsker det, skal få døpe sine barn i den venneflokk hvor også de andre nådemidlene blir delt.

Ordet lyder jo hver gang det er møte, og på nattverdmøtet deles Herrens legeme og blod. Også dåpens bad hører hjemme i venneflokken.

For oversiktens skyld vil vi ved årsskiftet gi en oversikt over døpte siste år. Nederst finner du også premissene som ligger til grunn for dåpshandlingen i ELM.

I 2010 ble følgende døpt i ELM's møter:

Louise Mangelrød, Kvelde 03.01.10
Eskil Fjære, Østre Hedrum 24.01.10
Gabriella Sabbah, Høyjord 07.11.10
Jens Espeland, Flekkerøy 07.11.10

Barnedåp i regi av Evangelisk Luthersk Misjonslag, generelle premisser:

1. Det lutherske dåpssyn legges til grunn for all dåp i regi av Evangelisk Luthersk Misjonslag.
2. Dåpen bør knyttes opp mot et lokalt vennesamfunn, gjerne et lokallag av Evangelisk Luthersk Misjonslag. Dåpen bør fortrinnsvis skje søndag formiddag.

3. Møtet bør ledes av stedlig møteleder. Taleren bør forrette dåpen.
4. Den som forretter dåpen må sørge for en dåpssamtale med foreldrene i god tid før dåpen, og ta opp følgende punkter:
 - Litt om hva dåpen er og gir (bruk gjerne Luthers lille katekisme og Pontoppidans forklaring).
 - Om foreldre og fadderes ansvar for opplæring og oppdragelse, les Matt 28: 18-20.
 - Om krav til faddere, at de (minst fire personer) skal være seg sitt ansvar bevisst og bekjenne seg til den evangelisk-lutherske tro og leve et liv som er omvendelsen verdig. Har foreldrene sterke ønsker om faddere som ikke har luthersk ståsted, så lar dette seg unntaksvis akseptere. Forretter av dåpen må da tydelig orientere foreldrene om hvilke følger et annet teologisk syn på dåpen har for menneskesynet, og egentlig hele frelsesspørsmålet. Fadderne bør være konfirmert.
 - Litt om hvordan selve dåpen vil foregå. Av og til kan foreldrene ha egne ønsker som ikke alltid er like gjennomtenkte. Husk på at dåpen bør foregå med verdighet. Foreldre eller faddere skal bære barnet til dåpen. Mindreårige søsken kan godt få være med til døpefonten, men kan ikke ha noen aktiv rolle ved selve dåpshandlingen.
 - Litt om varsomhet ved fotografering og filming under selve dåpshandlingen. Som hovedregel bør fotografering legges til etter møtets slutt.
 - Få de nødvendige opplysninger til dåpsattesten, slik at den kan fylles ut og være ferdig til å undertegnes på selve dåpsdagen.

Et alvorlig møte

av Håvar Fjære, Østre Hedrum.

Vi hører av og til uttalt etter et møte: «I kveld var det alvorlig», eller «i kveld var det ransakende».

Jeg har i mange år tenkt på slike utsagn og lagt merke til når de kommer. De kommer nemlig ofte etter en spesiell type møter; møter hvor lovens krav til mennesket og menneskets manglende gjensvar i sin adferd på disse krav, er blitt båret ut over forsamlingen. Guds krav til mennesket om et hellig liv og Guds forventning av at dette krav oppfylles her på jord, er blitt vektlagt så spesielt, at eventuelle seinere ord om Jesu død som en stedfortrederdød ikke blir kommentert engang.

Mange, mange ganger har slike møter blitt karakterisert som alvorlige og ransakende.

Det har dessverre vært sjelden at møter hvor Jesu offerdød, og menneskets mulighet til å bli evig inkludert i hva denne død kan føre til for menneskene, er blitt karakterisert som alvorlige.

Men det er disse møter som i egentlig forstand er alvorlige. Når menneskenaturen er blitt beskrevet slik Skriften skildrer den og når syndens veldige alvor hos enkeltmennesket, i menigheten og i samfunnet har fått lyde, da må noe annet komme fram. Og det må komme fram med den hellige evighetstygde som Gud sjøl gir

dette budskap, nemlig at nå har mennesket sin mulighet. Gudesønnens offerdød i menneskets sted på Golgata, utsletter både gudfiensk natur og følgende av denne natur, det vi kaller for synd, ovenfor Gud. Utsletter. Hvis dette blir betont slik Skriften betoner det, da er det et alvorlig møte. Da er evighetsalvoret der.

Intet er mer alvorlig her på jord, enn å være gjenstand for budskapet om det uforskylte, da ligger evigheten framfor deg, først da er mennesket i stand til å velge. Velge den gode del.

Mennesket ser ikke inn i frelsesbudskapet dersom lovens svøpe er det eneste som får svinge seg over sjelen. Og svinges denne svøpe slik at andre sider ved budskapet

drukner/svekkes, så er det kjødet som får næring, selvlivet vekkes til åndelig alvor, fariseeren i oss vokner til liv.

Ikke alle skjelner mellom tonene i denne atmosfære. Å, hvor ofte endte ikke det "alvorlige" møtet i en selvforbedring. Stakkars menneske, det hørte jo ikke noe annet, og lot sin gamle religiøse natur styre veien til det det trodde var fred med Gud.

Den derimot som kjenner frihetsbrevet, utstedt fra Gud sjøl når han preker til sjelene fra Golgata (det var jo med sitt eget blod han vant seg en menighet, Ap.gj.20:28), han våkner til live av dette. Og ser og kjenner Alvoret. Ingen sekund er mer dyrebare enn når mennesket skuer det uforskylte, hva Gud har gjort.

Har du opplevd slike møter? Disse er alvorlige. I de minutter som dette møtet varer, blir evighetsplasseringen for sjelene avgjort. Og det var dessverre mange som i disse stunder fikk mer hjelp av taleren til å begynne på selvforbedringens vei og å kjempe mot syndet, enn å kaste seg ut i det uforskyldte.

Sigvart Engeset skriver om et alvorlig møte og hva mennesket da ser:

Uforskyldt får jeg fra dag til dag,

Eie Guds fulle velbehag.

Frelseren vant meg det, uforskyldt fant jeg det.

Uforskyldt eier jeg Guds behag, - av nåde.

Han tok min plass

av Kristian Løvås, Flekkerøy, 1995

Jeg ser Ham med mitt indre øye. Han står der med utstrakte hender.

Jeg skuer Hans ansikt og aner Hans møye. Et kjærlig blikk Han til jorden sender.

Prøv å følge med, for slik står det skrevet: Han var i Getsemane – der svettet Han blod.

Han kom under dommen, var Guds Offerlam blevet. Vår synd var lagt på Ham, vår Frelser god.

Ja, ser du Ham for deg, Han står der alene? Din synd er av Gud lagt over på Ham.

Det var derfor Johannes stod der og pekte, og sa til oss alle: Se der Guds Lam.

Da korset ble reist på Golgatas høyde, var det skyldbrevet ditt som var spikret til det.

Han ropte: «Fullbrakt» og sitt hode Han bøyde. Hør! Kjære venn, kan du Frelseren se?

Jesus har sagt: det Faderens vilje er, at den som ser Sønnen og på Ham tror,

får et liv som ikke blir avsluttet her. Ja tenkt -, det er Frelserens eget ord.

Ja, ta Ham på Ordet. Det er å tro. Han ofret sitt liv for vår synd.

Og hjertet blir rensket i Frelserens blod. Han løfter oss opp av fordervelsens dygn.

Bibelhelg på Norsjø

11. - 13. mars

Fredag 11. mars

- Kl. 18-1900 Frammøte/ Innkvartering
Kl. 1900 Kveldsmat
Kl. 2000 Kveldsmøte v/Tore Mangelrød
Kl. 2300 Ro

Lørdag 12. mars

- Kl. 0830 Bønnemøte
Kl. 0900 Frokost
Kl. 1000 Bibeltime v/ Tom Eftevand.
Emne: «Virkelig fri»
Kl. 1130 Bibeltime v/ Olaf Andrè Klavenæs.
Emne: «De helliges samfunn»
Kl. 1300 Middag
Kl. 1630 Kaffi
Kl. 1700 "En aktuell sangforfatter"
v/ Tore Mangelrød
Kl. 1830 Kveldsmat
Kl. 2000 Kveldsmøte v/ Jon Espeland.
Offer
Kl. 2400 Ro

Søndag 13. mars

- Kl. 0830 Bønnemøte
Kl. 0900 Frokost
Kl. 1100 Møte v/ Tom Eftevand. Offer
Kl. 1230 Middag og avslutning

Velkommen til samling om Guds ord!

Talere:

Tom Eftevand, Kragerø. Jon Espeland, Flekkerøy. Olaf Andrè Klavenæs, Sandefjord. Tore Mangelrød, Kvelde.

Ledere:

Olav Malerød og Mathias Mangelrød.

Kjøkkenansvarlige:

Mariann Malerød og Anne Helen Mangelrød.

Priser:

Full pensjon: 800,-.
Student/Skoleungdom: 600,-.
4-15 år: kr.400,-. Under 4 år: gratis.
Maks familiepris: 2500,-.
Middag: kr.80,-/70,-/60,-.
Frokost/kveldsmat: kr.40,-/30,-/20,-.
For leie av sengetøy: kr.100,-.
Oppreid seng: kr.150,-.
Alle med reiseavstand over 40 mil betaler 1/3 pris!

Informasjon og påmelding:

Mariann og Olav Malerød,
Lysebo, 3282 Kvelde. Tlf: 33 11 38 33,
Olav mob.: 45 600 424,
Mariann mob.: 99 163 811.

Ved påmelding kan man gi beskjed om evt. enkeltrom, oppreid seng, behov for transport og lignende.

Mer informasjon på
misjonslaget.no

Tro og troens frukter

av Berit Fjære, Østre Hedrum

*Luther sier oss
noe om dette
i en preken*

*over første søndag etter Kristi
åpenbaringsdag, hentet fra epistel-
teksten Rom 12, 1-5: «Denne epistel
lærer ikke om troen, men om troens
frukter, som er å tukte legemet,
å elske, å være enige og holde
sammen, være tålmodig osv.»*

Troens frukter kan bare vokse fram fra et sant og levende kristenliv. Det finnes mye religiøs guds-tro i dag. Ved død tro virkes ingen levende frukter. Der vokser fruktene ut fra kjødet, og kjødet har ikke liv i seg. Det er åndelig dødt.

Dette temaet volder mange troende problemer og uklarhet. Vi bærer med oss kjødet. Dets forstand, følelser, tanker, meninger, begjæringer og behov er for-mørket, slik Rom 1:21 sier det.

*Men akk, jeg har et kjød Som alltid gjør meg møye,
Det er jo dømt til død, men kan seg ikke bøye.
Dog visste Jesus vel Fra før mitt hjertes nød,
Han sier meg: Fortell Din jammer all for Gud.
Sangboken 418, v.2*

Gud drepte synden i kjødet vårt ved Jesus Kristus på Golgata. Når synderen får dette åpenbart, fylles hjertet av glede, fred og takknemlighet. Han mottar troens gave.

Samtidig bærer han med seg den syndige natur som bare vil leve etter kjødet, den vil

holde fast ved sine egne gode gjerninger og sin ugudelige vilje. Den kan ikke tåle at alt det den gjør og finner godt, skal tilintet-gjøres og drepes. Den troende vet at Guds hensikt er å døde kjødets lyst og vilje, slik at Han alene kan virke og leve i oss. Luther legger videre ut hva Paulus mener med ordet legeme, kjød, det naturlige menneske. Legemet betyr ikke bare de grove ytre synder og gjerninger som drukkenskap, hor, mord, uærlighet osv. Han mener alt i vårt legeme som ikke er født av Ånden. Han sikter til alt i det "gamle" mennesket, både det ytre og det indre, slik som den inngrodde ondskap i egenviljen, selvtiliten, fornuften, visdommen, tillit til gode gjerninger og ens åndelige liv og hva som ellers finnes av Guds gaver hos menneskene. Dette vil og må den troende alltid ofre, og på den måten stadig drepe denne gamle bedrager, kjødet, det gamle mennesket.

Derfor formaner (oppmuntrer) Paulus brødrene til å betrakte Guds miskunnhet; Guds uendelige kjærlighet til den fortapte menneskehet. Jeg får komme til Jesus med alle mine synder og skrøpeligheter, fordi jeg lider av synden og det er bare hos Ham jeg finner forløsning. På den måten under-tvinges legemet og lystene drepes. Troen fører meg til Jesus, der blir sinnet forandret og fornyet, og han blir så ulik verden. Det som verden søker, avskyr den troende, og det som den troende elsker, hater verden. Jesus blir synlig for medmennesker og verden gjennom den troende. Frukten kommer til syne i en ellers mørk verden.

Når Gud forsvinner

av Jan Oscar Butterud, Kvelde

Glede og fred var temaet vårt i høst. Men nå vil vi se på det motsatte. Det kan komme mørke tider da alt er tungt. Gleden i Herren er bare et vemodig minne som vi lengter tilbake til. Nå er det bare sløvheter og tvil, kanskje med bespottelig tanker mot Herren. Mennesket kan da «lide under stor likegyldighet for sin frelser, så at det vemmer seg over det hellige, og kan for fullt alvor påstå at det ikke bryr seg om Jesus» (C.O Rosenius). En kan oppføre seg annerledes enn forventet; hans liv og ferd er så fulle av mangler, at en annen kan ta anstøt av oppførselen.

Rosenius taler om disse, og han taler til disse. Vi mener vanligvis at Herren er oss nådig om vi bare er sådanne som vi bør, men kjenner vi oss svake, åndelig syke og uttappede, da mener vi at Herren ikke bryr seg om oss, men er likeglad med oss. Altså, vi fordømmer oss selv og vi tror at Jesus gjør det samme. Men det er vårt «vantro hjerte som presenterer en slik Kristus». Bibelens Kristus sier at Jesus «slukker ikke en rykende veke». Han tar seg av de «syke» og han «forbinder de sårede».

Den rykende veke, er de skrøpelige som gjerne vil både tro og vandre kristelig, men ingen av delene kan. De kan ikke la sitt lys skinne for andre mennesker.

Og hvem er syke? Det er de som har en oppførsel som viser at «det er noe sykt i deres kristendom (...)». Kristne som i ytre ferd viser sine skrøpeligheter; de «forgår seg» og «begår atskillige dåraktigheter».

Og så har vi de sårede: Mennesker som er i «en stor og langvarig fristelse, eller anfektelse. De er så ødelagt på deres sjel at de er lik en som har mistet et ben»; ja, så til de grader knust at de kommer ikke «uskadd ut igjen». Faller et slikt menneske dypt, da må man ikke fordømme det!

Er du midt i en «siktelsestid» hvor det bobler opp heslige tanker som kanskje koker over, så vær viss på at Jesus har deg kjær, så lenge du har bruk for ham. Det er så lett å preke loven når et kristenmenneske beveger seg utenfor normalen. Men det gjorde ikke Rosenius, han pekte på Kristus:

«Du må innrømme ham den egenskap, at i hans rike er alt bare overstrøm-

*mende nåde og
barmhjertighet, så
hans eneste vilje er
å hjelpe den som
kjenner sin jammer
og sin usselhet,
og gjerne vil bli
kvitt den».*

I alle disse tilfeller styrker Jesus sine sønderbrutte venner, og forbinder deres sår. Rosenius visste at «da [fikk] de svake og sårende kjærlighet til Jesus, og han gjorde dem sterke».

Her er det ikke snakk om «sorgløse kristne» som er vel tilfreds med deres svakhet. Uten de som erkjenner dette som synd.

Å erkjenne sin synd, det er å bekjenne den; å «gjøre bot og ty hen til Kristi nåde. I motsatt fall blir en gående med sin synd, sin syke og tyngede samvittighet helt til en kjølner».

Jeg tror det er flere kristne i dag som er såret. Vi må ikke fordømme dem. Vi er i en tradisjon hvor det meste går på skinner; vi lærer om synd og nåde: «synd det er tanker som det er vanskelig å få bukt med, da er det nåde og få». Men hva om vi ser en bror stå å fornekte Jesus, som Peter? Eller falle ynkelig i hor, som David? Eller om tvilen er så stor at det kommer fornektende gloser ut av munnen, som Tomas?

Kilder:

Piestisten nr 4 1856

Rosenius Romerbrevet b 1 Antikkforlaget 1989

Rosenius Samlede skrifter. B xii Dansk Luthersk forlag 1974

NYE ABONNENTER?

Er du fornøyd med bladet du leser? Får du hjelp i ditt gudsliv? Ønsker du at også andre skal få lese; barn, foreldre, slekt, naboer, venner osv?

I så fall, send oss navn og adresse! På Hjemveg blir sendt gratis til alle navn som kommer oss i hende. Du finner navn og adresse til oss på side 2.

Sang gjennom tidene...

av Inger Lise Mangelrød, Kvelde

Siste del av 1700 og første del av 1800-tallet var begivenhetsrike år her i Norge. I fire hundre år hadde landet vært i union med Danmark; fra 1536 var vi bare et lydrike under naboen i sør. Sterkere og sterkere kom nå selvstendighetstankene til overflaten, og vi kan ta fram flere begivenheter og bevegelser i denne tiden som peker fra mot 1814 og frihet for landet vårt. Her vil vi se litt på to ulike, men beslektede sjeler som levde i denne brytningstiden. De har begge to gitt sine tanker til etterslekten gjennom salmer og skrifter, og deres veier krysset hverandre mens de levde. De to er Johan Nordahl Brun og Hans Nielsen Hauge.

Johan Nordahl Brun var opprinnelig trønder, født på Byneset i Trondheim i 1745. Han ser tilbake på barndommen og den betydning den fikk for livet videre med disse ordene om sin gudfryktige mor:

***Du med eksempel
mer enn lange
taler lærte,
Og blid som gleden
var din undervis-
nings ånd.***

Før han fylte elleve år hadde han sammen med moren lest gjennom Bibelen to ganger. Han levde et friskt, harmonisk og kristelig ungdomsliv, skriver Ivar Welle om ham. Nordahl Brun studerte i København rundt 1770-tallet, og fikk sin teologiske embets-eksamen der. I denne tiden var han med i en forening for nordmenn i studentmiljøet, som kalte seg *Det norske selskap*. Med sitt fokus på det norske i kultur og folkeliv peker dette framover mot 1814 og norsk selvstendighet.

Johan Nordahl Brun ble prest, og sine første to år i tjenesten virket han i sine barndoms trakter. Forkynnelsen hans rakk å sette spor etter seg, og Hans Nielsen Hauge forteller at han seinere støtte på folk i Byneset som var blitt vakt under Bruns prestedid der. Disse sluttet seg til Huges vennekrets.

Bergen ble det stedet der Johan Nordahl Brun fikk sitt livsverk som prest og senere biskop. For han var *prekenen* den viktigste del av prestens arbeid. Karakteristisk for hans egne prekener var den sterke forankringen i Guds Ord, og det var en sterkt vekkende tone i forkynnelsen hans. Det var nok ikke uten grunn at Korskirken i Bergen alltid var full når han talte. Her visste Brun med seg selv at han sto i en annen tradisjon enn datidens moteforkynnelse som var preget av rasjonalistiske tanker.

Både i forkynnelse og salmer øser Nordahl Brun av mange kilder. «Han har tilegnet seg noe av den djerne og dype forståelse av evangeliet som vi finner i Luthers prekener. En sterk understrekning av det objektive i frelsesverket stiller ham på linje med ortodoksien, og en klar erkjennelse av den Hellige Ånds gjenfødende gjerning i den enkelte viser at han også har tilegnet seg ett av pietismens vesentligste anliggender», skriver Welle.

Johan Nordahl Brun døde i 1816, to år etter at Norge fikk sin egen grunnlov. Vi har mange sanger og salmer etter ham. Her vil jeg nevne to fra Sangboken: Den kjente påskesalmen *Jesus lever, graven brast* (Sb nr.666) og *Hos Gud er evig glede* (Sb nr.402).

*Hos Gud er evig glede!
Men før jeg kommer der,
jeg må blant torner trede
og bære byrder her.
Her trykker mange plager,
her strider Jesu brud,
her blandes fryd med klager,
kun glede er hos Gud.*

*Jeg bytter ei med dårer
som har sin glede her.
Jeg heller gjennom tårer
og sukk mitt såkorn bær.
Når jeg med fryd kan høste
ved enden av min vei,
la dåren seg forlyste,
med ham jeg bytter ei.*

*Min Jesus skal jeg skue.
Han, han er håpets grunn!
La korset kun meg kue,
det er en liten stund.
Snart intet meg bedrøver,
snart ingen motgang mer
min glede fra meg røver.
Snart jeg min Jesus ser.*

I neste nummer vil vi se litt nærmere på bondesønnen fra Tune som ble født mens bergensbiskopen Brun var student i København. Vekkelsen som fulgte i hans spor fikk stor betydning for utviklingen i Norge, både nasjonalt og åndelig.

Salomos Høysang

Olaf Klavenæs, Sandefjord, tar for seg deler av Salomos Høysang.

Følg med i Bibelen og les deg glad!

Høysangen 2: 10-13: Min elskede tar til orde og sier til meg: Stå opp, min kjæreste, du min fagre, og kom ut!

For se, nå er vinteren omme. Regnet er dratt forbi og er borte. Blomstene kommer til syne på marken.

Sangens tid er inne, og turtelduens røst har latt seg høre i vårt land.

Fikentreets frukter tar til å rødme og vintrærnes blomster dufter. Stå opp og kom, min kjæreste! Du min fagre, så kom da!

Sangboken nr 2:

Det skal bli strømmer av nåde, dette er løftet fra Gud.

Får Jesus iblant oss kun nåde, strømmer velsignelsen ut.

Strømmer, strømmer av nåde, salighet, glede og fred!

Vi ber deg om mer enn dråper. Strømmer send over oss ned!

Å, disse strømmer av nåde, fører oss nærmere Gud.

De kommer med trøst i all våde, bringer fra himmelen bud.

Det skal bli strømmer av nåde, send oss din vekkende ånd.

Så syndere om frelse må rope og løses fra djevelens bånd!

Det skal bli strømmer av nåde, Gud la dem falle i dag!

Å, fyll oss med kraft fra det høye, inn til ditt hjerte oss drag!

Brudgommen kommer med et budskap. Og han sier: "Du min fagre!" Dette sier han to ganger, og det viser oss at bruden er høyt elsket av ham. Han gav sitt liv for å få seg en brud, og det er ufattelig. Gud elsket oss slik at han døde for oss! Vi ser også at han sier til profeten Daniel (Dan. 10:11): "Du høyt elskede mann".

Vinter er et bilde på død, og det er ikke mye som gror om vinteren. Mennesket er død i synder og overtredelser. Det sier Paulus i Ef. 2:1-5: Også dere har han gjort levende, dere som var døde ved deres overtredelser og synder. I disse vandret dere før på denne verdens vis, etter høvdingen over luftens makter, den ånd som nå er virksom i vantroens barn. Også vi vandret alle blant dem i vårt kjøds lyster, og vi gjorde kjødets og tankenes vilje. Vi var av naturen vredens barn likesom de andre. Men Gud, som er rik på miskunn, har, på grunn av sin store kjærlighet som han elsket oss med, gjort oss levende med Kristus, vi som var døde ved

våre overtredelser. Av nåde er dere frelst.
For en lykke det er: Jeg er gjort levende, jeg som var død!

Vi må vel si det er situasjonen i vårt land i dag! Menneskene lever etter sine lyster, og er levende død! Det sier Bibelen. Vi kan ikke skape vekkelse, vi kan ikke skape lovsang, men Gud kan! Og det må være vår bønn, det ser umulig ut, men det er en evig sannhet at Gud vil at alle mennesker skal bli frelst og komme til sannhets erkjennelse.

Vi leser i Jes. 57:19:

*Herren skaper
leppers grøde. Fred,
fred for fjern og nær,
sier han. Og jeg vil
lege ham.*

Det må være vår bønn at det kunne skje igjen i våre nordiske land! For der lever vi som om det ikke fantes noen Gud som skal holde dom. Det er veldige tanker når dette får gripe oss. Da blir vår bønn: Gud send oss vekkelse!

Vi leser om den fortapte sønn i Lukas 15, og la oss se på noen vers. 14: *Men da han hadde satt alt over styr, ble det en svær hungersnød i det landet. Og han begynte å lide nød.* 18: *Jeg vil stå opp og gå til min far, og jeg vil si til ham: Far, jeg har syndet mot himmelen og for deg.* 20: *Og han stod opp og kom til sin far. Men da han ennå*

var langt borte, så hans far ham, og han fikk inderlig medynk med ham. Han løp ham i møte, falt ham om halsen og kysset ham. Da ble det glede, for faren sier i vers 24: For denne min sønn var død og er blitt levende, han var tapt og er blitt funnet. Og de begynte å være glade. Ja det blir glede i himmelen når en synder vender om. Har du vært årsak til denne glede i himmelen?

Gud gi oss slike tider, da vi kan glede oss i frelsen! David vitner om det. Salme 40: 3-4: *Han drog meg opp av fordervelsens grav, av den dype gjørmen. Han satte mine føtter på en klippe, han gjorde mine trinn faste. Han la i min munn en ny sang, en lovsang for vår Gud. Mange skal se det og frykte, og sette sin lit til Herren.* Ja det blir lovsang også blant Guds barn når syndere vender seg til ham som har kjøpt dem så dyrt. Takkesangen til ham som fortjener all ære, at det var ham alene som gjorde det!

Jeg tenker på et ord fra profeten som ligner så mye på den tiden som vi lever i dag! Og den er helt motsatt av det som er vår tekst fra Høysangen. Hab. 3:17: *Fikentreet springer ikke ut, og vintrærne bærer ikke. Oljetreets frukt slår feil, og markene gir ingen føde. Han har utryddet sauene av kveen, og det finnes ikke fe i fjøsene.* Bare elendighet, og en skulle tro at profeten ville miste motet, men han sier i vers 18: *Men jeg vil fryde meg i Herren, jeg vil juble i min frelses Gud.* Kjære Guds barn, la oss ikke miste motet, men glede oss i Herren, selv om tiden som vi lever i er vond. Vi har ikke løfter om noe annet!

Turtelduens røst! Duene finnes i vill tilstand i alle land. Den er en trekkfugl som

ved sitt komme varsler om sommer. Det er et underlig bilde på Den Hellige Ånd! Det er bare når Ånden vekker synderne, det kan bli vår og sommer i landet.

Døperen Johannes ser noe underlig og det står i Matt. 3:16:

*Da Jesus var blitt
døpt, steg han
straks opp av
vannet. Og se,
himmelen åpnet seg
for ham, og han så
Guds Ånd stige ned
som en due og
komme over ham.
Og se, det lød en
røst fra himmelen:
Dette er min Sønn,
den elskede! I ham
har jeg velbehag.*

Dette er symbolsk. Himmelen ble stengt ved syndefallet, men ved Jesu dåp ble den åpnet. For der bekjente Jesus all synd som er gjort, og skal bli gjort, ja han ble gjort til selve synden!

Stefanus fikk se himmelen åpnet da han ble den første martyrt, og han kunne si (Apg. 7:56): *Se, jeg ser himmelen åpnet, og Menneskesønnen stå ved Guds høyre hånd!* Da hadde Jesus reist seg for å ta imot ham!

Jesus åpnet det som Adam stengte! Vi leser i stedfortrederkapitelet i Bibelen: Rom. 5:17-19: *For om døden kom til å herske ved den ene, fordi denne ene falt, hvor meget mer skal da de som mottar nådens og rettferdighetsgavens overstrømmende rikdom, leve og herske ved den ene, Jesus Kristus. Altså, likesom én manns overtredelse ble til fordømmelse for alle mennesker, slik blir også én manns rettferdige gjerning til livsens rettferdiggjørelse for alle mennesker. For likesom de mange kom til å stå som syndere ved det ene menneskes ulydighet, så skal også de mange stå som rettferdige ved den enes lydigheit. Rom. 5:12: Derfor, likesom synden kom inn i verden ved ett menneske, og døden på grunn av synden, og døden slik trengte gjennom til alle mennesker, fordi de syndet alle. Her sier mange: Det er blodig urettferdig; jeg kunne da ikke noe for at Adam falt.*

Se så få vers 18: *Altså, likesom én manns overtredelse ble til fordømmelse for alle mennesker, slik blir også én manns rettferdige gjerning til livsens rettferdiggjørelse for alle mennesker. Her sier Luther: «Salige syndefall!» Hvordan kunne han si det? Jo han fikk se: «Så viser det seg da at*

likesom Adam har ført syndens og dødens
nød innover verden, således virker Kristus
den frelse som gjør denne nød mer enn god
igjen» (summariet i 1930- oversettelsen).
Det kan ikke sies bedre, og la oss se på en
sang av Brorson:

*Se hvor heftig døden ryster, livsens him-
melsøte tre,
hit I bange. Samler druene på kne.
Gjemmer dem for eders hjerter, nyter
dem ved troens munn!
Det fordriver alle smerter, og gjør sjelen
evig sunn.*

*Kommer I som føle heten av Guds vredes
tordensky!
Her er vei å fly fra vreden i Getsemane
er ly.
Her er paradiset annet, røde
tåreperlers flod.
Purpur sved og gråten blandet lesker sjel
og marg og blod.*

*Og så sier han hvor stort det er med den
andre Adam:*

*Nu god natt, all verdens eie, all din ro og
overheng.
I den annen Adams leie fant min sjel sin
brudeseng.
Her, hvor du din sved lot rinne her jeg
slaget opp mitt telt,
her jeg ganske visst vil vinne, hvor for
meg du lå til felt!*

*La oss sammen prise Brudgommen for
hans store kjærlighet til bruden. Nå
må vi se til at vi må leve slik i denne
verden, at vi er rede når han kommer for
å hente oss!*

*Det er ikke uten grunn at jeg bruker
Sangboken så mye; Høysangen er
sangen sang! Sangstrofene jubler i
meg!*

*Frelseren kommer! Herlige sommer
venter den trette, lengtende brud.
Da får hun stige opp til Guds rike, iført
det hvite skinnende skrud*

*Dagen vi bytter ørkenens hytter, blir det
vel glede, jubel og sang!
Der i det høye skuer vårt øye det som
vår Frelser lovet engang.*

*Trøsterik tanke: Jesus vil sanke sjelene
hjem fra syndige jord.
Da skal vi fare oppad i skare, hjem for
benkes ved himmelens bord.*

*Framfor Guds trone bærer sin krone
bruden som ventet, lengtet og led.
Lykkelig hjemme, da skal vi glemme alt
som på jorden trykket oss ned.*

*Ja, jeg må bede: Gjør du meg rede, rede
ved aften eller ved gry!
Da når du henter bruden som venter,
løft også meg med dine i sky!*

Sangboken nr 866

Returadresse:

På Hjemveg
Postboks 51
3246 Sandefjord

Hold deg selv ren.

1.Tim. 5:22

**Selv om du bor i en møkkete gate,
kan du holde din egen dørstokk ren.**

H. Jones

**Nå kan jeg hvile, sjelen har ro,
jeg hos min Jesus alltid vil bo.
Hjertet er rensset, så har han talt,
selv er jeg intet, Jesus er alt.**

Fanny Crosby

Ved Korsets fot